

Redovisning av Lokal miljöenkät till partierna inför valet 2022

Inledning

I mars 2022 skickade Naturskyddsföreningen, Sundsvall-Ångkretsen en enkät till de riksdagspartier som ställer upp i val till kommunfullmäktigevalen 11 september. Vi fick svar från fem partier: Kristdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna, Miljöpartiet de Gröna samt Socialdemokraterna. De partier som inte svarade är Moderaterna, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet.

Här redovisar vi bakgrund till enkätens frågor och kort analys som även är grund till en debattartikel. Vi redovisar även de kompletta svaren från de deltagande partierna.

Bakgrund

Kopplingen mellan klimat och biologisk mångfald är tydlig. Det är inte möjligt att bromsa klimatförändringarna utan att också ta hänsyn till den biologiska mångfalden och vice versa. Omfattande åtgärder inom båda områdena är avgörande för att säkerställa levande och hälsosamma ekosystem för både oss människor och miljontals andra arter. Än så länge finns det tid att vända utvecklingen, men det kräver ett snabbt agerande från alla samhällets nivåer, inte minst den kommunala. Därför är det viktigt att Naturskyddsföreningen granskar de lokala partiernas ambitioner inför valet och presenterar det för både medlemmar och allmänhet.

Naturskyddsföreningen presenterar därför 12 konkreta förslag på åtgärder som Sundsvalls kommun kan genomföra. Givetvis är detta ingen komplett lista, det är både önskvärt och nödvändigt att politiken gör mer.

Förslagen baseras på ett omfattande material som togs fram av Naturskyddsföreningens riksorganisation 2020, ”Ställ om din kommun!”, speciellt kapitlet på sid. 8 – 24. Läs gärna hela materialet, där finns bakgrundsmaterial och många fler exempel på fler bra åtgärder.
https://cdn.naturskyddsforeningen.se/uploads/2021/06/10143518/28952_cbb6dda7d63c90e.pdf

Utifrån de generella förslagen i materialet har Naturskyddsföreningens Sundsvallskrets tagit fram tolv konkreta och genomförbara förslag för Sundsvalls kommun.

Varje förslag för Sundsvall är markerat med fet stil i dokumentet.

Enkäten

Naturskyddsföreningen har i enkäten ställt frågan hur varje parti ställer sig till varje enskilt förslag, på en skala 1 – 5. Förslag på tolkning av skalan:

1 = Detta förslag stödjer vi inte

2 = Tveksamt förslag

3 = Likgiltiga inför förslaget – lägger ner vår röst

4 = Något liknande förslag, men inte lika långtgående, kan vi stödja

5 = Detta förslag ska vi genomföra/driva under nästa mandatperiod

I anslutning till varje förslag fanns möjlighet för en kort kommentar. Svartalernativ 2 till 4 bör lämpligen motiveras eller förklaras med kort kommentar.

Sammanfattning och kort analys

Denna korta analys och sammanfattning av partiernas svar har skickats till media för publicering. Kompletta svar med kommentarer finns i bilagan nedan.

Du har ett val. Rösta för klimat och natur.

Vi står inför ett vägskäl. Vi kan välja att begränsa klimatkrisen och förlusten av biologisk mångfald. Men beslutet måste tas idag och inte i framtiden. Du som röstar i kommunfullmäktigevalet 11 september kan påverka utgången.

Naturskyddsföreningen, Sundsvall-Ångekretsen har tagit tempen på de lokala politikerna och formulerat 12 förslag baserade på Naturskyddsföreningens förslag för skydd av natur och klimat. Vi har frågat partierna hur de ställer sig till dessa förslag. Fem av de åtta riksdagspartier som deltar i valet till Sundsvalls kommunfullmäktige svarade. De partier som inte svarat är Moderaterna, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet.

Miljöpartiet lovar genomföra/driva alla våra 12 förslag under nästa mandatperiod. Liberalerna lovar att driva hälften av förslagen. Socialdemokraterna och Centern tänker driva fem förslag och Kristdemokraterna bara tre. Men Naturskyddsföreningen väljer att inte peka ut något enskilt jumbo-parti. De fyra får tillsammans dela på andra-platsen. Dels är svaren för dessa partier relativt lika, mellan 3 - 6 förslag kan de tänkas driva och genomföra. Dels har tre partier inte alls svarat på vår enkät och bland dessa partier skulle svaren kunna vara ännu sämre.

Om vi även räknar in svaret "Något liknande förslag, men inte lika långtgående kan vi stödja", får vi stöd av S och C för 10 förslag.

Partierna är mycket oense om förslag nr 9: "**Inte bygga en ny E14-sträckning genom naturområdet norr om Bosvedjan**, eftersom en ny väg ökar fragmentiseringen av ekosystem och försämrar tätortsnära natur- och rekreationsvärden." Enbart Miljöpartiet tänker driva Naturskyddsföreningens förslag. KD svarar "Något liknande förslag, men inte lika långtgående" vilket blir svårtolkat. Övriga partier svarar "tveksamt förslag" eller stödjer inte förslaget.

Det visar sig att partierna också står långt från varandra vad gäller förslag nr 2: "**Subventionera inte flygtrafik med kommunala pengar till Midlanda flygplats.**" Enbart Miljöpartiet kommer att driva Naturskyddsföreningens förslag. Centerpartiet är likgiltiga till förslaget och övriga svarar tveksamt förslag eller stödjer inte förslaget.

Här kommer svaren på Naturskyddsföreningens 12 förslag för Sundsvall. "1" betyder att partiet inte alls stöder förslaget. "5" att de kommer att driva förslaget. De fullständiga förslagen finns i rapporten som länkas till nedan.

1: Arbeta brett med minskade utsläpp och inkludera företag, skolor, föreningar och offentlig sektor. Använd vetenskapligt framtagna koldioxidbudget som verktyg.

KD: 3, C: 5, L: 5, MP: 5, S: 5.

2: Subventionera inte flygtrafik med kommunala pengar till Midlanda flygplats.

KD: 2, C: 3, L: 1, MP: 5, S: 1.

3: Ta fram en plan med bindande mål för att bygga nya kommunala fastigheter i trä.

KD: 3, C: 4, L: 4, MP: 5, S: 5.

4: Målet är att skydda all skyddsvärd natur i Sundsvalls kommun. Inventera och göra en plan för att skapa minst ett nytt kommunalt naturreservat varje mandatperiod.

KD: 4, C: 5, L: 5, MP: 5, S: 4.

5: Stoppa avkastningskrav på kommunalägd skog. Friluftsvärdet av tätortsnära skog är mångdubbelt större än skogsbruksvärdet.

KD: 4, C: 5, L: 5, MP: 5, S: 5.

6: Inför hyggesfritt skogsbruk på sikt, men som en akut klimatåtgärd ska avverkning av kommunal skog stoppas de närmaste decennierna för att den ska agera kolsänka.

KD: 3, C: 4, L: 3, MP: 5, S: 5.

7: Gynna biologisk mångfald genom att anpassa skötseln av kommunens parkmark och skogar samt genom att bevara den natur som finns. Ta fram en plan och arbeta aktivt mot invasiva arter inom kommunen.

KD: 5, C: 5, L: 5, MP: 5, S: 5.

8: Gör en tidssatt plan för att restaurera återstående mindre vattendrag i kommunen.

KD: 5, C: 4, L: 5, MP: 5, S: 4.

9: Inte bygga en ny E14-sträckning genom naturområdet norr om Bosvedjan, då en ny väg ökar fragmentiseringen av ekosystem och försämrar tätortsnära natur- och rekreationsvärden.

KD: 4, C: 2, L: 1, MP: 5, S: 1.

10: Kommunens beslutade avfallsplan är en bra grund men uppföljning och revidering ska ske oftare än vart fjärde år, förslagsvis vartannat år.

KD: 3, C: 4, L: 4, MP: 5, S: 4.

11: Minska köttkonsumtionen och öka andelen lokalt producerade råvaror. Undersök möjligheten att kontraktera lantbruk med ekologiska naturbetesdjur.

KD: 4, C: 5, L: 3, MP: 5, S: 4.

12: Fisk som kommunen köper in ska komma från stabilt hållbara bestånd.

KD: 5, C: 4, L: 5, MP: 5, S: 4.

Bakgrund med förklaring till alla förslag

Fossilfri kommun

Varför: För att göra vårt för att försöka hålla den globala uppvärmningen till under 1,5 grader och stoppa förlusten av biologisk mångfald behöver de svenska utsläppen av växthusgaser vara nära noll senast 2030. Kommunen har en viktig roll i att styra mot minskade utsläpp och en övergång till förnybara energikällor. Det kan den göra både inom sina egna verksamheter och genom att underlätta för kommuninvånarna att ställa om till klimatsmarta levnadsvanor.

Vad: Kommunen bör arbeta för att bli fossilfri senast 2030. Kommunen bör också verka för att all verksamhet inom kommunens geografiska område ska bli fossilfri genom att bjuda in företag och organisationer till att delta i projekt som styr mot det målet.

- Plan för minskade utsläpp: Anta en konkret åtgärdsplan med mål om fossilfri kommun senast 2030. Planen bör innehålla en koldioxidbudget med årliga utsläppsminskningar på minst 10 procent och inkludera konsumtionsbaserade och indirekta utsläpp.

Förslag för Sundsvall nr 1

Arbeta brett med minskade utsläpp och inkludera företag, skolor, föreningar och offentlig sektor. Använd verktyget koldioxidbudget, förslagsvis enligt modellen som Uppsala universitet utarbetat.

Fördelen med denna modell är att den är framtagen med vetenskaplig metod och att beräkningarna för Sundsvalls kommun blir direkt jämförbara med övriga kommuner som använder modellen. Mer information på www.klimatsekretariatet.se och se interaktivt exempel från Nyköpings kommun på: www.climatevisualizer.com/Nyk%C3%B6ping/overview

Hållbar samhällsplanering

Varför: För att kunna nå nationella och globala mål för klimat och biologisk mångfald är det viktigt att planera våra samhällen på ett sätt som gynnar en hållbar utveckling. Kommunen har planmonopol. Det innebär att kommunen själv bestämmer hur mark och vatten inom kommunens geografiska område ska användas. Kommunen har ansvar för att arbeta för en god och långsiktig hållbar livsmiljö för kommuninvånarna genom infrastruktur, bebyggelse och säkerställande av ekosystemtjänster. Vid den fysiska planeringen har kommunen alltså goda möjligheter till ett ökat fokus på miljö och klimat.

Vad: Kommunen bör i planeringen av kommunens mark och bebyggelse arbeta för en hållbar samhällsstruktur samt främja klimatsmarta lösningar och miljövänliga sätt att leva och bo inom kommunen.

- Klimatsmarta transporter: Gynna klimatvänliga transporter genom att utveckla gång- och cykelvägar, kollektivtrafik och cykelparkeringar samt främja laddmöjligheter för elbilar.

Förslag för Sundsvall nr 2

Subventionera inte flygtrafik med kommunala pengar till Midlanda flygplats.

- Klimatsmarta material: Ställa krav på klimatvänliga material vid upphandling inför bygg- och renoveringsprojekt. Det kan handla om att minska mängden produkter med fossil ursprungsråvara, förlänga materialets livslängd och cirkulera byggmaterial och produkter.

Förslag för Sundsvall nr 3

Ta fram en plan med bindande mål för att bygga nya kommunala fastigheter i trä med den av kommunen antagna träbyggnadsstrategin som grund.

Skydd och hållbart förvaltande av natur

Varför: Kommunen har flera viktiga roller som är centrala för skydd och förvaltning av natur. Dels som myndighet gällande exempelvis bygglov och strandskydd, men också som kunskapskälla och inspiratör, som verksamhetsutövare och som markägare. Kommunen har stor möjlighet att genomföra naturvårdsåtgärder för att skydda, sköta och bruka naturen på ett hållbart sätt.

Naturområden som våtmarker, ängar och skogar har ofta höga biologiska, sociala och kulturella värden och bidrar med många ekosystemtjänster. Till exempel främjar de biologisk mångfald, renar vatten från näringsämnen, jämnar ut vatten-flöden, motverkar översvämningar och ger oss människor friluftsmöjligheter. Områden med höga naturvärden är också viktiga för att begränsa klimatförändringarna genom att suga upp koldioxid ur atmosfären och genom att göra samhällen mer motståndskraftiga mot framtida klimatförändringar.

Vad: Kommunen bör arbeta för att skydda, vårda och bruka sin mark och natur på ett hållbart vis. Den bör arbeta med naturvårdsåtgärder som reservatsbildning, restaurering och återskapande av naturområden med värdefulla biologiska, sociala och kulturella värden.

- Inventering av värdefull natur: Ta fram ett kunskapsunderlag över värdefull natur i kommunen, i form av inventeringar och liknande, som kan ligga till grund för såväl fysisk planering som naturvårdsåtgärder.

- Skydd av skog: Skydda all skyddsvärd kommunal skog, däribland all tätortsnära skog, som kommunalt reservat.

Förslag för Sundsvall nr 4

Målet är att skydda all skyddsvärd natur i Sundsvalls kommun. Inventera och göra en plan för att skapa minst ett nytt kommunalt naturreservat varje mandatperiod. (Börja t.ex. med Granloskogen.), samt skapa fler biotopskyddsområden. (T.ex. Selångersfjärden.)

- Skötsel av tätortsnära skog: Bedriva rekreationsinriktad skötsel i tätortsnära skog och annan natur som har betydelse för lokalbefolkningen. Det innebär en skötsel som bevarar, vårdar och utvecklar sociala, kulturella och biologiska värden. Bland annat kan det handla om att skog inom 300 meter från skolor, förskolor och äldreboenden undantas från åtgärder som inte främjar dessa värden.

Förslag för Sundsvall nr 5

Stoppa avkastningskrav på kommunalägd skog.

Friluftsvärdet av tätortsnära skog är mångdubbelt större än skogsbruksvärdet. Avverkning ska normalt ske för att öka friluftsvärden eller för att främja andra naturvärden.

- Hyggesfritt skogsbruk: Bedriva hyggesfritt skogsbruk i de kommunalt ägda skogar som brukas.

Förslag för Sundsvall nr 6

Inför hyggesfritt skogsbruk på sikt, men som en akut klimatåtgärd ska avverkning av kommunal skog stoppas de närmaste decennierna för att den ska agera kolsänka.

- Gynna pollinerare: Låta en del gräsytor som vanligtvis klipps, som grässlåtar och vägkanter, växa fritt och blomma genom att bland annat så ängsblommor. Kommunen kan också ta fram pollineringsplaner för att förbättra förutsättningarna för pollinerande insekter genom att öka den biologiska mångfalden.

Förslag för Sundsvall nr 7

Gynna biologisk mångfald genom att anpassa skötseln av kommunens parkmark och skogar samt genom att bevara den natur som finns. Ta fram en plan och arbeta aktivt mot invasiva arter inom kommunen.

- Restaurera vatten: Många vattendrag är kraftigt påverkade av exempelvis uträtningar, rensningar, vandringshinder för fisk och dammar. Här kan kommunen göra mycket för att underlätta för livet i vattnet, både genom åtgärder på egen hand, genom att riva ut gamla dammar och genom en aktiv roll i respektive vattenråd för de olika vattendragen i kommunen.

Förslag för Sundsvall nr 8

Gör en tidssatt plan för att restaurera återstående mindre vattendrag i kommunen.

För att skydda naturen krävs även att befintliga naturområden inte exploateras eller fragmenteras. I diskussionen om hur E14 ska vägvisas genom Sundsvall har det förts fram som ett alternativ att bygga en ny väg för E14 mellan Timmervägen och E4 norr om Bosvedjan. Samtidigt visar Trafikverkets utredningar att trafiken i relationen E4 söder – E14 väster inte är större än 800 fordon per dygn. En ny väg skulle alltså vara till nytta för en obetydlig del av trafiken på E14 och inte minska trafiken på Bergsgatan.

Förslag för Sundsvall nr 9

Inte bygga en ny E14-sträckning genom naturområdet norr om Bosvedjan, då en ny väg ökar fragmenteringen av ekosystem och försämrar tätortsnära natur- och rekreationsvärden.

Smart resurshushållning

Varför: Kommunen har en viktig roll i att vid inköp av varor och tjänster se över sin egen verksamhet och samtidigt underlätta för mer hållbara konsumtionsmönster hos invånarna. Ur ett produktionsperspektiv har de inhemska utsläppen i Sverige minskat stadigt sedan länge. Men om varor som produceras i andra länder och konsumeras i Sverige också inkluderas har utsläppen enligt Naturvårdsverket istället ökat de senaste åren. Svenskarnas genomsnittliga koldioxidutsläpp ligger på 11 ton koldioxid per år, om konsumtionen räknas in. Det är tio gånger mer än vad som är hållbart. Samtidigt leder dagens höga produktion av varor till att jordens resurser utvinns på ett ohållbart sätt och riskerar att utarmas. På det området finns fortfarande mycket att göra för omställningen till ett hållbart samhälle.

Vad: Kommunen bör arbeta för en övergång till mer cirkulära flöden av produkter och material i sin egen verksamhet och underlätta för medborgare att samäga, hyra, reparera och återvinna produkter och varor.

Förslag för Sundsvall nr 10

Kommunens beslutade avfallsplan är en bra grund men uppföljning och revidering ska ske oftare än vart fjärde år, förslagsvis vartannat år.

Hållbar mat

Varför: En fjärdedel av de svenska hushållens klimatpåverkan kommer från livsmedel. Kött är en särskilt stor klimatbov, men andra delar av livsmedelsproduktionen påverkar också klimatet och vår miljö. Samtidigt slängs så mycket som en tredjedel av all producerad mat, och mycket av den är inte gammal eller på annat sätt dålig. Inom skola och omsorg serveras nästan tre miljoner måltider varje dag exklusive personalmat. Kommunen har stora möjligheter att minska matens miljö- och klimatpåverkan, inte minst genom att ställa krav vid upphandling av maten som serveras.

Vad: Kommunen bör ställa höga krav på miljö- och klimatsmart mat vid upphandling av mat som serveras i kommunala verksamheter samt arbeta för att minska matens klimat- och miljöpåverkan.

- Naturbeteskött: Välj svenskt naturbeteskött, gärna närproducerat, om kött ska serveras. Det gynnar naturbetesmarker och stärker biologisk mångfald.

Förslag för Sundsvall nr 11

Minska köttkonsumtionen och öka andelen lokalt producerade råvaror.

Undersök möjligheten att kontraktera lantbruk med ekologiska naturbetesdjur och slakt lokalt för den (minskande) andelen kött för kommunens behov.

Förslag för Sundsvall nr 12

Fisk som kommunen köper in ska komma från stabilt hållbara bestånd. (T.ex. Grönmarkerat i WWF-fiskguide och lämplig märkning t.ex. Marine Stewardship Council, (MSC), Krav och Aquaculture Stewardship Council (ASC) när det gäller odlad fisk.)

Bilaga med partiernas svar

Partibeteckning	Kristdemokraterna	Centerpartiet	Liberalerna	Miljöpartiet de Gröna, mp	Socialdemokraterna Sundsvall
Förslag för Sundsvall nr 1: Arbeta brett med minskade utsläpp och inkludera företag, skolor, föreningar och offentlig sektor. Använd verktyget koldioxidbudget, förslagsvis enligt modellen som Uppsala universitet utarbetat. Fördelen med denna modell är att den är framtagen med vetenskaplig metod och att beräkningarna för Sundsvalls kommun blir direkt jämförbara med övriga kommuner som använder modellen. Mer information på www.klimatsekretariatet.se och se interaktivt exempel från Nyköpings kommun på: www.climatevisualizer.com/Nyk%C3%B6ping/overview	3	5	5	5	5
Eventuell kommentar till förslag 1 : (max 250 tecken)	Vi jobbar just nu i kommunen med en klimatplan för klimatneutralitet 2030. Vi har inte landat i detaljerna ännu för hur vi på bästa sätt ska uppnå detta. Om koldioxidbudget är rätt väg då stödjer vi det, men om det upplevs som enbart en extra administrativ börda då kan vi vara utan. Men följer med intresse bland annat Helsingborgsarbete med sin koldioxidbudget. Givetvis behöver sedan vi oavsett metod arbeta brett med flera aktörer och organisationer.	Sundsvalls kommun håller redan på att ta fram en koldioxidbudget i arbetet med uppdraget Minskad klimatpåverkan, Miljöstrategiska programmet.	Inkluderas utsläpp som genereras utomlands via vår konsumtion?	Mycket viktigt, självklart är vi för det! Mp har arbetat för att Sundsvalls kommun ska ha en koldioxidbudget och kommer att fortsätta arbeta för det. Viktigt att kommunen inte begränsar sitt engagemang till kommunens egna verksamheter, utan tar ansvar för att möjliggöra och styra mot hållbarhet för alla invånare !	Den här mandatperioden har den politiska majoriteten i Sundsvalls kommun tagit initiativ till en klimat- och energiplan som nu är på remiss. Ambitionen är att beslut ska fattas av kommunfullmäktige före sommaren. Planen som omfattar nio fokusområden syftar till att Sundsvall ska nettonollutsläpp av växthusgaser 2030. Den planen ska vi arbeta för att påbörja genomförandet av under nästa mandatperiod och vi har tillsammans med våra samarbetspartier avsatt 15 miljoner kronor för arbetet.
Förslag för Sundsvall nr 2: Subventionera inte flygtrafik med kommunala pengar till Midlanda flygplats.	2	3	1	5	1

Eventuell kommentar till förslag 2 : (max 250 tecken)	Vi har skrivit motioner om att ställa om till elflyg. Vi vill ställa om till ett grönare flyg. Vår region är för sin utveckling beroende av en flygplats. När flygplatsen kan stå på egna ben ekonomiskt ska vi givetvis inte subventionera med kommunala skattemedel.	I närtid är det inte aktuellt att lägga ned Midlanda, först behöver vi bygga ett dubbelspår på Ostkustbanan.	Vi är teknioptimister, vi ser framför oss att även flyget ganska snabbt kommer att elektrifieras. Flyget har väldigt stor betydelse för vårt näringsliv i regionen och vi vill därför inte genomföra förändringar som kortsiktigt ger jämförelsevis små utsläppsminskningar men långsiktigt hotar jobben	Självklart ska kommunen inte stötta flygtrafiken ekonomiskt eller på andra sätt. Kommunen ska inte äga en flygplats. Dessutom bör kommunen ha mycket strikt resereglemente som inte tillåter någon typ av tjänsteresor med flyg (med undantag för brandflyg och ambulansflyg) . Om det skulle komma flyg som ger klimatpåverkan som är lika eller lägre än annan kollektivtrafik kan det förstås omprövas.	Tills vi har en effektiv järnvägsförbindelse med dubbelspår mellan Gävle och Härnösand så kommer Midlanda vara viktig för utvecklingen av Sundsvallsregionen. Flygplatsen är även prioriterad för andra samhällsnyttiga transporter inom brandbekämpning och sjuktransporter. Vi jobbar aktivt gentemot staten för en ökad statlig finansiering av flygplatsen.
Förslag för Sundsvall nr 3: Ta fram en plan med bindande mål för att bygga nya kommunala fastigheter i trä med den av kommunen antagna träbyggnadsstrategin som grund.	3	4	4	5	5
Eventuell kommentar till förslag 3 : (max 250 tecken)	Vi har inget förslag på bindande mål men ser behovet av att tydligare följa upp hur strategin efterlevs. Eventuella mål ska baseras på ett underlag och inte något man bara "gissar sig till", detta skulle kunna vara en del av handlingsplanen för att uppnå klimatneutralitet 2030.	I samband med framtagandet av Klimat- och energiplanen håller vi på att se över träbyggnadsstrategin för att skärpa kraven.	Frågan är hur bindande mål ska tolkas? Kan tänkas vara väl så effektivt att utnyttja certifieringssystem.	Miljöpartiet förespråkar att trä används för hus i såväl stomme som fasad och inredning. Även broar och andra konstruktioner borde alltid byggas i trä om det är tekniskt möjligt. Om mp kommer in i kommunfullmäktige kommer vi att arbeta aktivt för att ställa krav på träbyggnad (och andra miljökrav) i alla kommunens markavtal samt i den mån det är juridiskt möjligt i detaljplaner och bygglov.	Ambitionen är att trämaterial alltid ska övervägas i kommunens byggprojekt. Det gynnar klimatet och näringslivet i regionen.
Förslag för Sundsvall nr 4: Målet är att skydda all skyddsvärd natur i Sundsvalls kommun. Inventera och göra en plan för att skapa minst ett nytt kommunalt naturreservat varje mandatperiod. (Börja t.ex. med Granloskogen.), samt skapa fler biotopskyddsområden. (T.ex. Selångersfjärden.)	4	5	5	5	4

Eventuell kommentar till förslag 4 : (max 250 tecken)	Givetvis ska vi ha en plan och ett medvetet arbete för att skydda skyddsvärd natur. Vår bild är att Sundsvalls kommun på ett bra sätt jobbar med denna fråga. I takt med att vi växer som kommun behöver vi säkra grönområden och skydda särskilda naturområden men också belysa ur flera aspekter hur vi använder vår mark, det kan även gälla livsmedelsförsörjning och inte enbart skyddsvärda miljöer utifrån biologisk mångfald. Vi är dock tveksamma till att låsa sig vid att det ska införas minst ett nytt naturreservat varje mandatperiod. Vi ser gärna att Selångersfjärden blir ett biotopskyddsområde.	Ett förslag på Selångersfjärden är redan på väg upp till kommunfullmäktige.	Detta har vi motionerat om under mandatperioden. Vårt förslag är skogen i/kring Uvberget, norr om Bergsåker	Bra förslag. Mp jobbade hårt med att få igenom beslutet om att inrätta naturreservat på Norra berget och ser gärna fler reservat .	Genom utvärdering av ett 20-tal möjliga områden för framtida reservatsbildning för kommunala naturreservat har Södra Berget, Selångersfjärden och Sticksjön bedömts som mest prioriterade. Socialdemokraterna är beredd att gå vidare att titta på Selångersfjärden och inväntar ett slutgiltigt beslutsunderlag där också de ekonomiska kalkylerna finns med. Området utgörs av en naturtyp som idag inte finns som kommunalt naturreservat. Mark- och vattenområdena kring Selångersfjärden utgör viktiga biotoper för ansvarsarten flodpärlmussla som finns i vattensystemet.
Förslag för Sundsvall nr 5: Stoppa avkastningskrav på kommunalägd skog. Friluftsvärdet av tätortsnära skog är mångdubbelt större än skogsbruksvärdet. Avverkning ska normalt ske för att öka friluftsvärden eller för att främja andra naturvärden.	4	5	5	5	5
Eventuell kommentar till förslag 5 : (max 250 tecken)	Sundsvalls kommun har i dag ca 4000 hektar skog. KD veterligen har vi inget minne av att politiken beslutat om avkastningskrav men vi förstår att det finns ett sådant. Vi är beredda att stoppa avkastningskravet för att sedan göra en bedömning hur vi bäst förvaltar skogen, troligtvis blir detta en fråga för klimatplanen. KD är inte emot att vi avverkar skog men det ska göras med ansvar för både miljö och klimat.	Inriktningsbeslut att slopa avkastningskravet på kommunal skog har vi redan tagit i och med handlingsplanen för vårt klimatpaket 20 mnkr/år 2022-24.		Mp anser att främjande av biologisk mångfald och naturhänsyn ska vara första prioritet för kommunens ägande av skog och naturmark. I andra hand kommer friluftslivet och i sista hand ekonomisk vinning av skogsbruket.	Vi ser inget behov av något särskilt avkastningskrav på kommunens skogsinnehav. De kommunägda, tätortsnära skogarna ska förvaltas med utgångspunkt i att stärka möjligheter för friluftsliv, klimatanpassning och biologisk mångfald.
Förslag för Sundsvall nr 6: Inför hyggesfritt skogsbruk på sikt, men som en akut klimatåtgärd ska avverkning av kommunal skog stoppas de närmaste decennierna för att den ska agera kolsänka.	3	4	3	5	5

Eventuell kommentar till förslag 6 : (max 250 tecken)	Det är möjligt att delar av skogsbruket ska vara hyggesfritt på sikt. Hur vi bäst förvaltar kommunens skog utifrån ett långsiktig hållbar utveckling det ska ligga till grund för beslut om andel som ska avverkas eller inte.	Vi slopar avkastningskravet på kommunal skog med syftet att bl.a. skapa kolsänkor. Se förslag nr 5.	Tveksam till förslaget ur bl.a. kolsänke-perspektivet. Enligt forskare vid SLU släpper äldre skog (+50) ifrån sig mer kol än de binder, vilket gör att det inte är säkert att avverkningsstopp är det bästa förslaget. Sedan vill vi kunna avverka skogsmark för att expandera bebyggelse där det är nödvändigt.	Ja, fram tills klimatförändringarna har hejdats måste avverkning ske mycket restriktivt. Vi anser att endast användning av trä som byggmaterial kan berättiga avverkning. Eftersom vi anser att hus och möbler mm ska byggas i trä, måste vi acceptera att träd avverkas, men all avverkning ska utföras med metoder som ger så lite utsläpp av CO2 som möjligt från marken och stör ekosystemen så lite som möjligt. Den avverkning som behövs ska göras i produktionsskog och inte i skog med höga naturvärden.	Kommunens skogsinnehav kommer att bedrivas hyggesfritt. I samband med större byggprojekt måste självklart delar av skogen huggas.
Förslag för Sundsvall nr 7: Gynna biologisk mångfald genom att anpassa skötseln av kommunens parkmark och skogar samt genom att bevara den natur som finns. Ta fram en plan och arbeta aktivt mot invasiva arter inom kommunen.	5	5	5	5	5
Eventuell kommentar till förslag 7: (max 250 tecken)		En viktig del i vårt Miljöstrategiska program är att värna biologisk mångfald och ekosystemtjänster.		Ja, självklart ska kommunen ha miljöfokus vid skötsel av kommunal mark. MP tycker även att kommunen ska arbeta aktivt för att få andra markägare i kommunen att gå över till naturanpassat (hyggesfritt) skogsbruk och att optimera parkskötseln utifrån biologisk mångfald. Kan göras genom t. ex rådgivning och ekonomiska incitament. Gärna att kommunen även arbetar aktivt mot andra kommuner, t ex i SKL eller med vänorter, för att inspirera till miljöanpassat markägande. Genom Sundsvalls goda rykte som friluftskommun kanske vi har möjlighet att vara en förebild.	Vi har arbetsgängen att gynna biologisk mångfald vid såväl skötsel av parker som skog. Vi har bl.a. skapat gräsytor vid södra brofästet av Sundsvallsbron som gynnar pollinerare. Kommunen har ansvar att vidta åtgärder om det finns EU-listade invasiva främmande arter på den egna fastigheten. I länet finns 7 arter som klassas som invasiva.
Förslag för Sundsvall nr 8: Gör en tidssatt plan för att restaurera återstående mindre vattendrag i kommunen.	5	4	5	5	4

Eventuell kommentar till förslag 8: (max 250 tecken)			Vi förutsätter att detta inte kommer i konflikt med det rörliga friluftslivet och fritidsfisket.	Ja. En tidssatt plan är ett bra förslag. Prioritering kan göras utifrån möjligheten att uppnå fria vandringsvägar samt möjlighet att främja arter som är hotade. Åtgärder ska finnas med i kommunens budget (MRP).	Den plan som finns för spridning av kalk i Sundsvall är viktig för att säkerställa biologisk mångfald och nyttjandevärden. Andra prioriterade områden är bl.a. att restaurera vattenmiljön i Stångån genom rivning av kraftverk.
Förslag för Sundsvall nr 9: Inte bygga en ny E14-sträckning genom naturområdet norr om Bosvedjan, då en ny väg ökar fragmentiseringen av ekosystem och försämrar tätortsnära natur- och rekreationsvärden.	4	2	1	5	1
Eventuell kommentar till förslag 9: (max 250 tecken)			Vi ser detta som en viktig länk för att avlasta staden från tung och miljöstörande trafik.	Detta är Mp:s linje också. Vi har motsatt oss kommunens ställningstagande att förorda en ny väg genom skogsmark. Mp:s hållning är att vägtrafiken måste minska, inte öka. De vägar vi har är tillräckliga och det är fullt möjligt att leda E14-trafiken via Timmervägen. Mp har uttryckt detta i såväl remissvar till kommunen som i debattartiklar.	Socialdemokraterna står bakom det förslag som en enig kommunstyrelse fattade beslut om i december 2020. Det förslaget innebär att ny dragning av E14 bör ske norr om Bosvedjan. Det är Trafikverket som beslutar i frågan.
Förslag för Sundsvall nr 10: Kommunens beslutade avfallsplan är en bra grund men uppföljning och revidering ska ske oftare än vart fjärde år, förslagsvis vartannat år.	3	4	4	5	4
Eventuell kommentar till förslag 10: (max 250 tecken)	Vi tror att andra åtgärder har större effekt. Exempelvis införa hushållsnära sortering, det ska vara enkelt att göra rätt. Och kosta att göra fel.		Viktigt i sig, men tveksamt hur kraftfullt detta är. Vi ser åtgärder som förenklar återvinning och ökar möjligheter inom cirkulär ekonomi som starkare åtgärder.	Uppföljning bör ske ofta, men jag är tveksam till uppdatering oftare än vart 4e år. Jag tror att det risker att leda till kortsiktig planering, så att avfallsplanen bara blir en årsplan för driften. Det är mycket viktigt att avfallsplanen siktar långt fram i tiden och att den tas fram genom ett gediget arbete med både politiker, tjänstemän på miljökontoret och Reko. Om man gör om planen allt för ofta tror jag politikerna tar för lättvindigt på den och inte engagerar sig. Men finns det bra argument för att revidera oftare, så kan jag ändra mig :)	Nu sker en revidering av avfallsplanen vart fjärde år. Nyttan av att revidera avfallsplan oftare kan utredas.

Förslag för Sundsvall nr 11: Minska köttkonsumtionen och öka andelen lokalt producerade råvaror. Undersök möjligheten att kontraktera lantbruk med ekologiska naturbetesdjur och slakt lokalt för den (minskande) andelen kött för kommunens behov.	4	5	3	5	4
Eventuell kommentar till förslag 11: (max 250 tecken)			Viktigare att erbjuda möjligheter till mer vegetarisk kost än att tvinga fram genom centraliserade åtgärder i våra storköks menyer. Positiva till ökad andel lokal produktion men den räcker endast inom några få områden (beroende på hur "lokalt" räknas). Har vi någon lokal slaktare? Närmast är väl Delsbo?	Detta har alltid varit Mp:s linje. Om ekologisk och lokalproducerad mat är dyrare så måste det få kosta. Mat som inte kan produceras lokalt ska användas i mindre omfattning. När kött serveras ska det alltid finnas bra, aptitliga, vegetariska alternativ och de vegetariska alternativen ska lyftas fram till att vara huvudalternativ. Kommunen ska arbeta aktivt med att inspirera till ökad andel vegetarisk mat, riktat till såväl barn som till äldre och övriga.	Vi vill arbeta för att möjliggöra för fler lokala företag att delta i kommunens upphandlingar, även på livsmedelsområdet. Det finns goda exempel i vissa delar av kommunen som vi vill fortsätta utveckla. I klimat- och energiplanen som kommunfullmäktige väntas besluta om före sommaren finns uppdrag om att minska klimatavtrycket från maten.
Förslag för Sundsvall nr 12: Fisk som kommunen köper in ska komma från stabilt hållbara bestånd. (T.ex. Grönmarkerat i WWF-fiskguide och lämplig märkning t.ex. Marine Stewardship Council, (MSC), Krav och Aquaculture Stewardship Council (ASC) när det gäller odlad fisk.)	5	4	5	5	4
Eventuell kommentar till förslag 12: (max 250 tecken)	KD har drivit detta i samband med beslut i kommunstyrelsen.			Självklart, men med tanke på att det finns få fiskarter och bestånd som är hållbara och att prognosen för framtiden är oroande, bedömer vi att mängden fisk som serveras även kommer behöva minska.	Vi är beredd att pröva frågan. Det kräver mer utredning före ett slutgiltigt ställningstagande. Redan idag ställs vissa krav på den fisk som kommunen köper in.

Tack för dina svar! Är det något du vill tillägga?	Det händer mycket i kommunen just nu utifrån att vi jobbar aktivt med klimatplanen därav kan vissa beskrivande texter snabbt bli inaktuella. Om det dröjer länge tills publicering får ni gärna återkomma för att säkra att innehållet är aktuellt.	Centerpartiet pratar inte bara om klimatet, vi levererar också resultat! Vi formulerade och drev år 2020 genom målet i kommunfullmäktige att år 2030 ska Sundsvall vara en klimatneutral kommun, vilket vi nu också följt upp med den kommande Klimat- och energiplanen som just nu är ute på remiss och snart ska beslutas av fullmäktige samt det klimatpaket på 20 mnkr 2022-24 som vi klubbade i kommunfullmäktige nu i februari (ett första av många klimatpaket som behöver komma om vi ska nå målet). Tidigare har vi bland annat drivit och genomfört 100% fossilfri kollektivtrafik (HVO100), vi införde nya regler för fossilbränslefria kommunala transporter, vi drev frågan om en trähusstrategi, fler	Skulle behöva mer än 250 tecken på flera ställen... Nåväl, vi får väl ta mer utrymme i debatterna.	Tack Naturskyddsföreningen för ert engagemang för natur och miljö !	